

Tarkennuksia käsityön opiskeluun

Luokat 1 -2

- Oppilas harjoittelee suunnittelu- ja dokumentointitaitoja 1. ja 2. luokilta alkaen. Prosessin eri vaiheiden dokumentoinnin ei tarvitse olla tässä vaiheessa jatkuvaa, eli jokaisen työn jokaista vaihetta ei ole tarkoituksenmukaista dokumentoida. Opettajan suunnitelman mukaisesti joissain oppilastoissa/prosesseissa dokumentointia voi suorittaa opettaja, joissain oppilas itse. Osa töistä voi olla laajemmin dokumentoitu (harjoitellaan koko prosessin dokumentointia), mutta osassa töistä se voidaan jättää vähemmälle huomiolle. Dokumentointitapoja ja niiden laajuutta voidaan siis vaihdella työ-/ tai jopa oppilaskohtaisesti, taitoja jatkuvasti ja tilanteeseen sopivasti kehittäen.
- Dokumentointi toimii arvioinnin tukena niin opettajan suorittamassa arvioinnissa (esim. valokuvat oppilaan/oppilasryhmän työvaiheista) tai oppilaan itsearvioinnin tukena (oppilaan helpompi muistella aiempia työvaiheita)
- Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa puhutaan paljon kokeilusta. Kokeilu on osa jokaista käsityöprosessia - käsityön opiskelu sisältää aina materiaalien ja työtapojen kokeilua. Kokeilua sisältyy niin suunnittelu- kuin valmistusvaiheeseenkin, luontevasti tilanteen mukaan.
- Rakennussarjat on haluttu nostaa Orimattilan opetussuunnitelmassa kaikkia oppilaita koskevaksi sisällöksi. Rakennussarjat harjaannuttavat oppilasta ohjeen mukaiseen toimintaan ja kehittävät hahmottamiskykyä sekä mahdollistavat monipuolisen lopputuloksen riippumatta kappaleiden valmistustaidoista. Rakennussarjoilla tarkoitetaan esim. Legoja tai matematiikan tms. aineiden opetukseen hankittuja opetussarjoja.

Luokat 3-6

- Matemaattisia käsitteitä havainnollistetaan käsityössä luontevissa yhtymäkohdissa. Tarkoitus ei ole varsinaisesti opettaa esim. ympyrän piirin laskemista, vaan kertoa kehän ja halkaisijan suhteesta toisiinsa, jotta asioita voidaan valmistaa mielekkäästi. Käsityön kautta monet matematiikan käsitteet tulevat tutummiksi ja esim. mittamuutokset kerrattua merkityksellisessä ympäristössä.

- Suunnittelussa harjoitellaan kappaleiden piirtämistä eri suunnista. Orimattilan opetussuunnitelman vaatiman kahden suunnan piirros ei tarkoita aluksi mittatarkkaa piirrosta valmistettavasta tuotteesta, vaan voi olla vapaa piirros siitä, miltä tuote näyttää eri suunnista. Oppilaat havainnoivat ympäristöään ja harjoittelevat esittämään näkemäänsä piirtäen esineitä/kappaleita eri suunnista katsottuna. Taitojen kehittyessä siirrytään kohti tarkkaa teknistä piirrosta yksityiskohtineen. Usean suunnan piirros tai tekninen piirros ei tarvitse olla vaatimuksena kaikissa tehtävissä töissä, vaan se voi olla esim. jonkin yksittäisen projektin erityisenä painopisteenä/oppimisen kohteena.
- Kaikkia sisältöalueita (esim. liitostekniikat tai lankatyöt) ei ole tarkoituksenmukaista käydä läpi sekä kolmannella että neljännellä luokalla, kunhan asiat tulevat tutuiksi joko omien tai oman oppilasryhmän töiden kautta neljännen luokan loppuun mennessä. Opetussuunnitelma on laadittu siten, että opetuksessa voidaan keskittyä samankaltaisiin tekniikoihin ja niiden mahdolliseen toistamiseenkin 3.-6. luokkien aikana, jotta harjaantumista perustaidoissa ehtii syntymään.
- Sisältöalueet, joihin tutustutaan, eivät aina vaadi oppilaan omakohtaista kokeilua. Joissain tapauksissa tutustua voidaan vaikkapa videoiden tai opettajan havainnollistavan tekemisen kautta. Tavoite on, että oppilaan käsitys erilaista työvälineistä, materiaaleista ja tekniikoista laajenee ja hän osaa ottaa huomioon nämä jatkossa vaihtoehtoina käsityöprosesseja suunnitellessaan.
- Tietokoneavusteiseen suunnitteluun ja mallinnukseen tutustuminen on hahmottamiskyvyn kehittymisen vuoksi tärkeää jo ennen yläkouluun siirtymistä. Ensimmäinen kosketus aihepiiriin voi tapahtua opettajan esimerkkien kautta, mutta jokaisen oppilaan olisi hyvä saada omakohtainen kokemus kappaleiden piirtämisestä ja liikuttelusta 3D-ympäristössä. Tuki resurssien ylläpitoon (laitteet ja täydennyskoulutus) tulisi löytyä jokaisessa yksikössä.